

DECIZIE

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Anatolie Stratulat,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Stratulat împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.315, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Autocomtrans” în proces de insolabilitate cu privire la anularea deciziei, recunoașterea cotei de participare la reconstrucția căminului și schimbarea calității de membru al Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.315 cu cotă parte,

împotriva încheierii din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Anatolie Stratulat,

c o n s t a t ă :

La 04 aprilie 2018 Anatolie Stratulat a depus cerere de chemare în judecată împotriva CCL nr.315, intervenient accesoriu SA „Autocomtrans” în proces de insolabilitate cu privire la anularea deciziei CCL nr.315 din 17 martie 2018, recunoașterea cotei de participare a lui Anatolie Stratulat la reconstrucția căminului de pe str. XXXXX, în mărime de 30000 de lei, achitată în 1994, sumă suficientă și echivalentă cu costul unui apartament cu două odăi în acel bloc, schimbarea calității de membru a lui Anatolie Stratulat în membru al CCL nr.315 cu cotă-parte.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă integral ca neîntemeiată.

La 23 noiembrie 2018 Anatolie Stratulat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Anatolie Stratulat și s-a acordat apelantului un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii plății taxei de stat în mărime de 1500 de lei. Totodată s-a explicat apelantului că, în caz dacă nu va înlătura în termen neajunsurile, cererea de apel cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit

apelul declarat de Anatolie Stratulat împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 21 martie 2019 Anatol Stratulat a declarat recurs împotriva încheierii din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel de apel.

În motivarea recursului a indicat că prin încheierea din 28 februarie 2019 îi este încălcat dreptul de acces liber la justiție, dreptul la un recurs efectiv și dreptul la un proces echitabil.

A specificat că a recepționat încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care i-a fost acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, însă nu a reușit în termen să depună apelul motivat și să achite taxa de stat din motivul lipsei surselor financiare.

Totodată a indicat că s-a aflat în concediu medical, iar din lipsa de bani nu a avut posibilitatea de a angaja un avocat pentru a-i apăra drepturile și interesele și de a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat.

A mai relatat că instanța de apel pentru ședința de judecată din 28 februarie 2019 nu l-a citat legal despre data, ora și locul examinării cererii de apel, fapt ce a dus la încălcarea dreptului apelantului ca parte în proces, dreptul la apărare și principiul egalității armelor garantat de art.26 Cod de procedură civilă și art.6 CEDO.

La 18 iulie 2019 Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.315 a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel a pronunțat încheierea contestată la 28 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 21 martie 2019, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Anatolie Stratulat, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că Anatolie Stratulat nefiind de acord cu hotărârea din 12 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a declarat apel nemotivat, prin care a solicitat casarea acesteia.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit.d), (1¹), alin. (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art.368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă

fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Anatolie Stratulat împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a acordat apelantului termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1500 de lei. Totodată a fost explicat apelantului că în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței, cererea de apel va fi restituită.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 februarie 2019 a restituit cererea de apel depusă de Anatolie Stratulat, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, care stabilește că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la o astfel de concluzie, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței expuse în încheierea din 07 februarie 2019.

Aici, instanța de recurs reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art.110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din actele cauzei încheierea din 07 februarie 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Anatolie Stratulat și s-a acordat apelantului un termen de 7 zile din momentul recepționării pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat a fost expediată lui Anatolie Stratulat la data de 07 februarie 2019 pe adresele indicate chiar de apelant în cererea de apel: mun. XXXXX și mun. XXXXX (f.d.96), fiind recepționată de către acesta la 19 februarie 2019, și 21 februarie 2019, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizele de recepție (f.d.97 a, 97 b).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs constată că recurentul/apelant a luat cunoștință cu încheierea din 07 februarie 2019, la 19 februarie 2019, astfel că termenul limită de declarare a apelului a expirat la data de 27 februarie 2019, însă în termenul stabilit nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul lui Anatolie Stratulat precum că nu a avut surse financiare pentru a achita în termen taxa de stat și pentru a angaja un avocat să îi reprezinte interesele pentru a depune o cerere de acordare a unui termen suplimentar pentru întocmirea cererii de apel motivată și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, iar el în perioada dată s-a aflat în concediu medical, deoarece recurentul nu a fost în imposibilitatea de a adresa instanței de apel o cerere prin care să fi solicitat scutirea de la plata taxei de stat cu anexarea documentelor probante în acest sens sau solicitarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor indicate de instanța de apel, faptul că în perioadă menționată apelantul s-a aflat în concediu medical nu a fost confirmată prin probe veridice.

Totodată urmează a fi respins și argumentul recurentului referitor la faptul pentru ședința de judecată din 28 februarie 2019 nu a fost citat legal de către instanța de apel, fapt ce a dus la încălcarea dreptului apelantului ca parte în proces, dreptul la apărare și principiul egalității armelor garantat de art.26 Cod de procedură civilă și art.6 CEDO, or, art. 369 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, stabilește expres că asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Drept urmare, instanța de apel corect prin încheierea din 28 februarie 2019 a restituit cererea de apel depusă de Anatolie Stratulat, deoarece, ultimul nu s-a conformat indicațiilor instanței și nu a prezentat în termenul stabilit apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Iar, în conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Aici, instanța de recurs remarcă că, recurentul/apelant a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile indicate de către instanța de apel și urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Or, art.56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, prevede expres că, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Deci, neîndeplinirea unui act de procedură este susceptibilă suportării de către partea culpabilă a urmărilor nefavorabile stabilite de prevederile art. 368, 369 Cod de procedură civilă, exonerarea fiind inadmisibilă în condițiile stabilite de reglementările procesuale civile în vigoare.

Ținând cont de cele evidențiate și având în vedere că, încheierea din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurentul-apelant nu a întreprins nici o acțiune de a prezenta apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, în termenul indicat de instanța de apel prin încheierea din 07 februarie 2019.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin practica sa constantă a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427, lit. a) , art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Anatolie Stratulat.

Se menține încheierea din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Stratulat împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.315, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Autocomtrans” în proces de insolabilitate cu privire la anularea deciziei, recunoașterea cotei de participare la reconstrucția căminului și schimbarea calității de membru al Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.315 cu cotă parte.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat